

Ročník: 102 | číslo: 16 | 17. dubna 2022 | Cena: 15 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Téma: **Velikonoce**

EDITORIAL

Je to tu zas

Velikonoce jsou každý rok. Nejspíš proto, aby se stále znovu stávala přítomnou ta kosmicky nejpodstatnější událost: vzkříšení. Aby patřila lidstvu. Aby teď patřila i nám. Protože Boží tajemství se děje stále. Bůh vstupuje svou mocí do tmy smrti a mění ji ve velikonoční záři. Pochybnost? Údiv? Úžas!

Kdyby se nestalo, co o Velikonocích v Kristu způsobil Bůh, neodvratně by vítězilo to, co působí lidé a co vede k smrti: zloba, pýcha, závist, chtivost, lstivost a lež, ale také lidské chátrání, slábnutí, nemoci a bezmoc... válečné ohňostroje hrůzy, útěky, vysílení, opuštění... Právě to všechno vidíme letos pod křížem vybuchovat.

Život někdy připomíná Bílou sobotu, tu pomlku mezi vítězstvím smrti a vítězstvím Boží lásky. Jsme uprostřed toho jak nitka vetkaná do látky. Nemůžeme se z toho vyvléknout. Jen tu bolest a strach, kterými dnes tepe svět, můžeme aspoň trochu snímat - jako Ježíše z kříže - a balit je do plátna soucitu, solidarity, sebeuskromnění a pokory. Málokdo to dlouhodobě vydrží. Nikdy to nevydrží. Pamatujeme přece náladu po srpnu 68, lednu 69... Zase znovu se nese pokřik a repot těch, kdo se obávají o svůj klídek a pohodlí, o svou „životní úroveň“, navíc s pokryteckým poukazováním na naše vlastní ubožáky (které před tím míjeli).

Velikonoce jsou každý rok. Vystupme z „bělosobotního“ života, odvráťme se od dusivých a svíravých úzkostí, od pocitů a myšlenek, které se hrouť. Vyhleďme k Božímu činu, který proměnil a stále znovu proměňuje svět. Udělejme ten základní krok víry. A jednejme v důvěře Bohu. Jednejme tak, jak velí svědomí, jak doufá naděje. Napojení na zdroj Boží lásky překonávejme obtíže a obavy. Žijme z Boží přítomnosti.

Protože „Kristus vstal! - Vskutku vstal.“ JW

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Bohoslužba v Čachovicích se vzpomínkou na Komenského

Čachovický sbor naší církve patří k těm několika nemnohým, které nesou jméno Jana Amose Komenského a i proto se v něm v neděli 20. března 2022 konala slavnostní bohoslužba u příležitosti 430. výročí narození tohoto velkého svědka víry. Bohoslužbu vedl br. patriarcha ThDr. Tomáš Butta spolu s místní ses. farářkou Mgr. Jelenou Balenkovou. Bratr patriarcha pak ve svém kázání hovořil o Komenského ukotvenosti v Písmu svatém, které mu bylo světlem i oporou v jeho bouřlivé době. Toto propojení se slovem Božím je cestou i pro nás, křesťany 21. století. Po bohoslužbě její účastníci setrvali u připraveného pohoštění v družných hovorech nejen s br. patriarchou a mnozí dostali autogram do jeho knih „Za světlem moudrosti s J. A. Komenským“ a „Příběhy padesáti zvonů“. Po bohoslužbě si mnozí seznámili s výstavou knih J. A. Komenského, a vyslechli si krátkou promluvu br. patriarchy o aktuálnosti myšlenkového díla Komenského v naší době. Tato slavnostní bohoslužba i následné setkání se pro všechny zúčastněné stali posilujícím duchovním impulsem pro další život uprostřed nelehkých duchovních i světských zkoušek naší doby.

Jelena Balenková

Komenský - posel porozumění

Církev československá husitská ve spolupráci s Národním pedagogickým muzeem Jana Amose Komenského, které je hlavním koordinátorem Národních oslav výročí J. A. Komenského 2020 – 2022, si 31. 3. připomněly pedagogovo 430. výročí v rámci duchovně kulturního setkání spojeného s konferencí, pod názvem Komenský – posel porozumění.

Setkání a každou část konference zahájili přednesem z Komenského díla zpěvačka a herečka, sestra Dita Vích Hořínková se svým synem Filipem Antoniem. Nejen kostýmy, ale především svým uměleckým přednesem Komenského textů, zarámovaným vokálními vstupy, přenesli účastníky do 17. století, podobně jako hudební sbor Dyškanti pod vedením Doc. Martina Horyny, kteří na závěr každé části zpívali písně z Komenského Amsterodamského kancionálu.

O vztahu Církve čs. husitské ke Komenskému pojednal a zahájil tak přednáškou část v historicko-kulturní části Dr. Hrdlička z HTF UK. Ředitelka Národního pedagogického muzea Jana Amose Komenského Dr. Markéta Pánková,

autorka mnoha publikací o Komenském (včetně nové publikace v angličtině, kterou by měly v rámci českého předsednictví ČR v EU dostat všichni ministři vzdělávání a škol států EU), se věnovala výtvarným zpodobněním Komenského, počínaje jeho dobou až do současnosti. Pracovníci archivu Úřadu Ústřední rady Církve čs. husitské Dr. Martin Jindra a Mgr. Marcel Sladkowski prokázali vybranými ukázkami fotografií plastik, soch a dalších výtvarných ztvárnění úctu ke Komenskému ve sborech ČČSH. Doc. Horyna se věnoval tématu Komenský a hudba. (Za povšimnutí stojí, že by byl NPM J. A. Komenského vydán reprint Komenského Amsterodamského kancionálu.) Husův sbor v Praze Dejvicích, kde

se konal začátek a první část duchovně kulturního setkání, byl záhy zahalen dýmem (pozn. Poté bylo zjištěno, že vyhořelo trafo motoru varhan), což mnohým účastníkům evokovalo jednu z Komenského životních tragédií, kdy mu shořelo jeho dílo v Lešně. Následující program se proto musel přesunout – symbolicky - do Komenského sálu ÚÚR ČČSH.

Zajímavým pojednáním o Komenského Labyrintu světa a ráji srdce ve vztahu k filosofii 19. a 20. stol. zahájil filosoficko-teologickou část, v níž měla vyniknout aktuálnost Komenského myšlení, farář Dr. Marek Feigl, autor knihy Sartův ateismus (2019). Téma Komenského irénismu pojednal Dr. Tomáš Novák, vedoucí oddělení duchovní péče Naukového odboru ÚÚR ČČSH. Přednostka Odboru pro ekumenu a vnější vztahy Dr. Hana Tonzarová naznačila vývoj Komenského vztahu k Římskokatolické církvi a poukázala na aktuálnost návrhu zřízení de facto Světové rady církví (která vznikla cca o 250 let později v r. 1948). Br. farář Dr. Pavel Kolář ukázal, jak se Komenský odrazil v Tuháčkově misálu a dalších textech bohoslužebných knih ČČSH. Celocírkevní kantor Dr. Zdeněk Kovalčík se zabýval Komenského písněmi ve Zpěvníku ČČSH.

Hostem třetí, nábožensko-pedagogické části, byla spisovatelka, scénáristka a lektorka Klára Smolíková, známá autorka knih pro děti, zprostředkováva-

ající jim historická témata a postavy; Husa, husitství, Komenského ad. v komiksech, knihách (s komiksy) a (komiksových) výstavách. Svou novou publikaci, Tatínkovo vyprávění o Janu Amosovi, zde představila též Mgr. Jana Krajčířiková, tajemnice ÚÚR ČČSH, pravidelná autorka dětské přílohy Českého zápasu a autorka knihy pro děti vydané k výročí M. J. Husa, Dopisy z Kostnice. Představila rovněž další z řady omalovánek a kvízů s. Anny Radové o Komenském (po omalovánkách o M. J. Husovi, Jeronýmovi Pražském, Janu Žižkovi, Martinu Lutherovi). Pozoruhodné porovnání důrazů na výchovu a vzdělávání Komenského Pampaedie se současností, do níž se Komenského důrazu aktuálně propisují, nastínila vedoucí oddělení duchovní péče o děti a mládež Naukového odboru ÚÚR ČČSH Dr. et Mgr. Eva Vymětalová - Hrabáková. Komenského ohlasům v náboženské výchově v Církvi čs. husitské se ve svém příspěvku věnoval br. patriarcha Dr. Tomáš Butta, který

duchovně-kulturní setkání s konferencí uzavřel modlitbou a požehnáním.

Z rukou patriarchy ČČSH Dr. Tomáše Butty obdrželi všichni přednášející medaili Jana Amose Komenského.

Setkáním provázeli s. Dr. Hana Tonzarová a br. Dr. Tomáš Novák, ve třetí části s. dr. Eva Vymětalová Hrabáková. Na varhany doprovázel Blahoslav Rataj.

430. výročí narození Jana Amose Komenského si v rámci ČČSH připomínáme i na dalších místech, ve svých diecézích a náboženských obcích. Aktuálnost jeho odkazu proniká i do naší aktuální současnosti.

Jak uvedl patriarcha Dr. Tomáš Butta: „Tento moudrý a pokorný svědek Ježíše Krista nám byl také v naší Církvi československé husitské od počátku blízký a inspirující. Je pro nás oslovujícím myslitelem víry, šířitelem světla poznání a vytrvalé naděje i v naší nelehké době, kterou prožíváme.“

Hana Tonzarová
foto: Karel Cudlín

Husitská fara v Horních Počernicích poskytla ubytování ukrajinské rodině

Do konce dubna máme na naší faře rodinu z Dnipra. Protože naše modlitebna s klubovnou má zázemí pro pobyt, rozhodli jsme se poskytnout dočasný azyl ukrajinské rodině. Spolupracujeme s obcí, takže díky bývalé starostce a nyní zastupitelce Hance Moravcové u nás již bydlí rodina – babička Vera, dcera Tanya a snacha Olga a jejich děti – 10letá Kamila a 14 letý Ilja.

Všichni chodí na kurzy češtiny, děti již chodí do naší školy, babička Vera si našla hned první týden práci v restauraci. Pomáháme jim s vyřizováním dokumentů, hledáním bydlení a práce. Jezdíme na výlety. Jsou úžasní, milí a vděční.

Velký dík mému muži Karlovi, bez kterého by to nebylo možné. Jeho životní vztah k Ukrajině, mnoho našich přátel, kteří tam žijí a jeho jazykové vybavení nám pomáhá překonat všechny bariéry. Velký dík i Českobratrské církvi, která nám umožnila konat po tuto dobu bohoslužbu u nich ve sboru.

Velký dík také biskupu Davidu Tonzarovi za jeho podporu a souhlas. „Za svědky povolal jsem dnes proti vám nebesa a zemi, život a smrt předložil jsem tobě, požehnání a kletbu, vyvol si tedy život, abys byl živ, ty a potomci tvoji...“ (Dt 30,19)

Eva Cudlín
farářka Horní Počernice
foto: Karel Cudlín

Jak si mohou mladí lidé v naší církvi letos připomenout upálení Mistra Jana Husa?

S projektem UPDATE pořádně hudební festival, který by se měl konat někdy v červenci na začátku prázdnin. Celý organizační úsilovně pracuje na jeho realizaci. Pozvali jsme mladé umělce, kteří patří do naší církve. Dále bychom rádi mladým lidem nabídli i nějakou sportovní aktivitu nebo aby se mohli výtvárně realizovat. Celé odpoledne by

měla doprovázet hudba, ale také si mohou lidé přijít na své u stánku s občerstvením a pitím. Celý festivalový den by měli završit chválou, které by měly být ve večerních hodinách. Kapela se sice ještě nesešla ke společnému hraní, ale už se termín zkoušky blíží. Zhruba od 22 hodin se mohou účastníci těšit také na oheň. Bude možnost si upéci

špekáček nebo i nějakou vegetariánskou verzi. Zpěv u ohně táborových, trampských nebo i křesťanských písní určitě nebude chybět. Moc se na celou akci těšíme a hlavně na vás účastníky! Za celý tým UPDATE vám přeji hezké a poklidné Velikonoce!

Marie Vostřelová

Koncert pro Ukrajinu základní umělecké školy Harmonie

Církevní husitská základní umělecká škola Harmonie z Prahy 6 uspořádala Benefiční koncert učitelů a žáků pro Ukrajinu. Multizánrový koncert plný krásných uměleckých vystoupení připravila škola ve spolupráci se ZŠ a MŠ Bílá, konal se ve středu 30. března v aule ZŠ Bílá, partnerem koncertu byla Městská část. Výtěžek z dobrovolného vstupného byl věnován na pomoc Ukrajině. Koncert rozvoněly sladké a slané laskominy dobrovolníků, jejichž prodej zajistil do kasičky další finance. Na akci se díky všem účastníkům vybralo neuvěřitelných 38 043 Kč.

Po období „covidu“ to byl první velký koncert učitelů a žáků školy. Úvod koncertu patřil nejmenším. Pásmo zimních písní si připravily děti z mateřské školy pod vedením vedoucí učitelky Hany Pelikánové. Hned po nich všechny účastníky přivítal ředitel CH ZUŠ Harmonie Marek Vávra spolu s žákyní Harmonie Amálkou Toporovou. První část se nesla například v rytmu boogie, pochodu z opery Lohengrin, Andante, saxofonu, trubky, kytary nebo flétnového souboru. Ve druhé části se účastníci koncertu mohli potěšit skladbou ukrajinského umělce Vladimira Zubitsky, ukrajinskými lidovými písničkami, saxofonovým a houslovým duem nebo dalšími moderními i klasickými skladbami. Závěr druhé části patřil viole a ukrajinské písničky Čorna Rilja.

Koncert navštívili také paní Mariana Čapková z Magistrátu hlavního města Prahy, Hana Tonzarová, členka správní rady CH ZUŠ Harmonie, radní pro školství Prahy 6 Marie Kubíková, Jiří Rajniš z Městské části Praha 6 a celé vedení ZŠ Bílá.

Z tiskové zprávy vybrala redakce

NAD PÍSMEM

Nepřijatelné svátky

Když Ježíš stoloval s učedníky při Poslední večeři, pomocí chleba a kalicha ukázal, co se stane s jeho tělem a krví na kříži: své tělo obětuje a krev prolíje. Opakuje se to každoročně o Velikonocích. Letos je prožijeme ve stínu války na Ukrajině. Váha kříže dopadá obzvláště silně na trpící, zraněné, umírající, na vojáky i na uprchlíky. V dnešní těžké době i nám hrozí podlehnouti mylnému dojmu, že kříž je pouze věci krutou, nespravedlivou, zlou a nepřijatelnou. Prostě s křížem je kříž. Pokusme se tedy objasnit, proč Ježíš procházel temnotou, která mu v Pašijovém týdnu dělala společnost, jak předpověděl žalmista: „Přátele i známé jsi ode mě odehnal, mým společníkem je temnota!“ Křížovou cestou kráčel z lásky, které zůstal věrný navzdory tomu, že jej dovedla až na popraviště za branami Jeruzaléma. V Janově evangeliu říká: „Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele.“ Ježíš stoupá na kříž jako vítěz, neboť se pro tuto cestu rozhodl a přijal ji za svou. Láska ho motivuje. Ryzí láska se vždycky naplňuje obětí pro druhé, jinak to

není láska, ale jenom prázdné slovo. Nahlédneme-li Kristův kříž jako vítězství lásky a odvahy k věrnosti lásce až do konce, lépe přijmeme i svůj životní kříž. Pochopíme, že je posvátný, neboť skrze něj následujeme ukřižovaného Krista. Pokud jsou Velikonoce pro někoho opravdu neúnosné, pak na prvním místě pro samotného Boha Otce, truchlícího pro smrt milovaného Syna a jistým způsobem umírajícího spolu s ním. Proto se lidová zbožnost upínala k Božím mukám, před nimiž se klekalo v polích s kloboukem uctivě smeknutým, proto se chodilo rozjímat k Božím hrobu, kde upracované babičky v černých šátcích oplakávaly Krista. Evangelium vypráví o Bohu, jenž se nechal ukřižovat, neboť vzal na sebe lidskou bolest, zoufalství a žal. Ve víře v Boha, milujícího člověka až do krajnosti, můžeme nalézt pravou radost, kterou nám nikdo nevezme. Skutečnou radost přináší jedině věrnost lásce. Je však pro nás láska natolik důležitá, že za ni svým životem ručíme? Jsme ochotni se pro ni obětovat? Jak je to s námi? Kam se poděla radost,

věrnost a láska? Naše „nesvatá trojice“ se skládá ze strachu, úzkosti a starostí. Kvůli nim zapomínáme žít. To si přiznejme a nebojme se. Velikonoční poselství o vzkříšení z mrtvých se nám vyjeví v ostrém světle. Byli jsme stvořeni pro život, ale bez lásky vysycháme a umíráme ještě dřív, než padneme do hrobu. Kde nic není, tam už ani smrt nebere.

O Velikonocích oslavíme znovustvoření, nejenom naše osobní, ale celého kosmu. Pozdvihneme kalich spásy, přiložíme si jej k ústům a než se napijeme plnými doušky, poděkujeme vtělené Lásce, jež se radikálně sklonila k synům Adamovým a dcerám Eviným a nesla do důsledku jejich úděl. Znovuobjevíme smyslu dějin, které mají svůj počátek i cíl, body alfa i omega. Latinský výraz pro znovustvoření zní povědomě: „recreatio“. Velikonoční svátky zvou k REKREACI - k tajemnému zasvěcení, při němž se zastaví čas a my budeme stvořeni znovu, zrekreativováni. Bůh zemřel smrtí člověka. Člověk ožívá vzkříšením Boha. Nezměrně hluboké je mystérium oněch „nepřijatelných“ svátků!

Na sklonku 40. let minulého století vznikla báseň, ve které je všechno. Napsal ji Vladimír Holan. Adresoval ji „nepřátelům“ - a podle evangelia je naší povinností nepřátele milovat. Ježíš na kříži odpustil i svým katům, protože nevěděli, co činí. Často jsme sami sobě největšími nepřáteli. Musíme si je zamilovat a odpustit si, abychom začali doopravdy žít. Mezi láskou k sobě, k bližním a k nepřátelům není rozdílu. Kdo takto nerozdílně miluje, žije. Uvědomuje si, že prosté Bytí má prioritu před vším ostatním.

S bázní a chvěním si osvojuje poslání „pastýře Bytí“ a přijímá krásu i rány stvoření. Krásu obdivuje a rány ošetřuje. Zpívá a pláče. Sdílí bolesti i radosti světa, neboť sám je nesen Dobrým Pastýřem, jenž se obětoval a byl vzkříšen. Otevírá se paschálnímu příběhu a vstupuje do něj podobně, jako se vchází do rodného domu. Nechává se jím proměnit ve „velikonočního člověka“, nesoucího s láskou svůj kříž a putujícího s důvěrou k prameni Bytí. **Lukáš Bujna**

HOD BOŽÍ VELIKONOČNÍ

Nezemřu, budu žít, budu vypravovat o Hospodinových činech. Aleluja! O život tě prosil; daroval jsi mu jej do nejdelších časů, navěky a navždy. Aleluja!

(Žalm 118,17/Žalm 21,5)

První čtení: Skutky 10,34-43

Tužby velikonoční (I):

2. Za milost setkání s Kristem vzkříšeným a oslaveným, modleme se k Hospodinu.
3. Za požehnané stolování s naším Pánem věčně živým, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Nebeský Otče, děkujeme ti za vzkříšení tvého Syna. On porazil naši smrt a pozval nás do věčné blaženosti ve společenství s tebou. Dej, ať se moc jeho zmrtnýchvstání projevuje v našich životech! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 15,19-26

Evangelium: Jan 20,1-18

Verše k obětování: Daniel 12,1,2

Verše k požehnání: 1. Korintským 5,7-8

Modlitba k požehnání:

Nebeský Otče, o velikonočních svátcích oslavujeme tvou lásku, kterou jsi prokázal všem lidem, když jsi nás vykoupil křížem a vzkříšením svého Syna. Ochraňuj svou církev zde na zemi a veď ji do nebeské slávy! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 250, 252, 257, 331

Bylo by třeba žít, abyste byli, ale nebudete, protože nežijete, a nežijete, protože nemilujete, protože nemilujete ani sebe, natož bližního. (Vladimír Holan)

Poselství Velikonoc nadějí pro naši dobu

Velikonoční svátky jsou v posledním čase jiné, než byly po řadu let, které jsme jako křesťané slavili. Po dva roky byly velikonoční bohoslužby a obřady zřetelně poznamenány pandemií a s ní spojenými striktními omezeními i zásky shromažďování. I přes odlišnost jejich průběhu vynikl význam těchto svátků a jejich poselství pro nás křesťany i pro svět. Místo vnějších projevů a rozmanitých obřadů jsme se soustředili na biblické poselství o Kristově cestě utrpení a vítězství a čerpali z něj osobní i společné povzbuzení a sílu. K šíření tohoto poselství na dálku napomáhala media a prostředky soudobé komunikace.

Letošní Velikonoce jsou opět jiné, neboť jak nám ukazuje hrůzná válka na Ukrajině, rozměr lidské krutosti, utrpení, bolesti a smrti, které se odrážejí v Kristově kříži, nabývá ještě větší intenzity.

Velikonoce náležejí k nejdůležitějším křesťanským svátkům napříč celou ekumenou. Je tomu tak u pravoslavných, katolíků, evangelíků i u nás husitů. V naší církvi připomínáme slovem, zpřítomňujeme obřady a sledujeme s vírou cestu utrpení i vítězství Ježíše Krista ve Svätém týdnu velikonočním. Na Zelený čtvrtek předpověděl Ježíš svoji smrt a vyjádřil ustanovením svátosti večeře Páně její smysl jako oběti pro druhé. Velký pátek je dnem smutku a ztišením se před Kristovým křížem, kdy rozjímáme nad hloubkou utrpení a bolesti našeho Pána. Ježíš se svým vlastním utrpením spojuje s bolestí světa a každého člověka. Na Hod Boží velikonoční slavíme jeho vzkříšení a rozeznává se zvučně a radostně vítězné Haleluja.

V naší zemi je v současnosti řada sester a bratří z Ukrajiny, kteří sem i do dalších zemí uprchli před válkou, zvláště matky

s dětmi. Jsou to většinou lidé pravoslavného nebo řeckokatolického vyznání. V naší církvi jsme dosud připravili ubytování pro více než 250 osob. Tato kapacita ve farních a dalších prostorách je již ze značné části naplněna. Je k dispozici Bible v ukrajinštině a existuje i pracovní překlad naší liturgie do ukrajinštiny. Již dříve někteří lidé ukrajinské národnosti přicházeli na bohoslužby naší církve. V setkání s nimi se můžeme dovídat, jak oni slaví Velikonoce a co pro ně znamená.

Spojuje nás společné vědomí, že Ježíš sdílí naše lidské utrpení a že on je mocným vítězem nad zlem a smrtí. Prostřednictvím velikonočního poselství do našeho bolestného světa tak může přicházet světlo naděje, které společně a vzájemně můžeme sdílet.

Tomáš Butta
patriarcha

Velikonoční poselství biskupa Filipa Štojda

Milí přátelé, strach je paralyzující civilizační nemoc. Proto Ježíš říká: “Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí.” On to ví o každém z nás! A také proto bylo třeba ho zabít, respektive zabít bez ustání v sobě i druhých. Ukřížování je proces stále se opakující, neboť každá moc a ovládní je založeno na strachu.

Svět by měl být jednoznačný a jednoduchý. Ale prostě není. Někteří lidé se v jeden okamžik milují na posteli a jsou na pokraji extáze, zatímco jiní umírají, nebo uvažují o sebevraždě. Vedle usychajícího stromu rozkvétají sněženky na hrobech... Potřebujeme přijmout, že život je nevyslovitelným tajemstvím, a to lze jediné v Kristově srdci, v onom “třetím srdci”, o němž píše básník Vladimír Holan. Vše podstatné, opravdová setkání, se mohou odehrát za hranicí slov a názorů. Tak silně vnímám modlitbu poslední dobou. Je více tichá a tělesná.

Španělský filozof Unamuno píše, že život není a nikdy nebyl přímka směřující vpřed. Ve stejném čase jde o ztrátu i obnovu, smrt i vzkříšení, chaos i uzdravení život je plný protikladů. Víra je důvěra v hluboce skrytou životní sílu. Učením Ježíšovým rozhodně nejsou jeho názory, které po staletí překrucujeme v tlustoprdných publikacích. Teolog je člověk, který

s Bohem rozmlouvá, stejně jako filosof je ten, kdo miluje moudrost. Neříkám nepište, nemlouve, ale jen prosím zůstaňte čím dál víc v blízkosti Kristova srdce, ve kterém je dost místa i pro naše srdce.

I kdybychom vypili do dna všechny kalichy světa a roztočili všechny modlitební mlýnky, nakoupili ta nejzbožnější trička s nápisem “Óm” či “Ježíš je Pán”, i kdybychom navštívili ta nejsvětější poutní místa světa a měli jména obsypaná tituly, nic to nezmůže! Pravda je v nás a čeká na své objevení. Pravda stále přítomná, která nás přivedla na tento svět a provází nás na cestě. Ukazuje nám, jak se mysl ocitá na pokraji svých možností, pokud ji zavalíme bambiliony denních zpráv, nebo i přemírou zbožných frází. Pravdou je, že naše přetížená mysl potřebuje jarní detox. Musíme ji neustále pročišťovat modlitbou a tichem, podobně jako tělo očistíme zeleninovou šťávou nebo bylinkami.

Vždycky jsem vzhlížel k lidem, které jsem v jejich oboru považoval za dokonalé. Ať už to byli spisovatelé, filosofové, fotografové nebo prostě Boží jako sv. František. A víte, na co jsem přišel? Že tito lidé nejen mnoho vytrpěli, ale především se nakonec stali laskavými. Myslím, že když v životě dosáhneme laskavosti, dosáhneme i pravého vzkříšení, milosti a osvětlení. Už

nebudeme otroky toho, co si o nás jiní myslí. Přestaneme být otroky srdíček a lajků na sociálních sítích. Poznáme pravdu, a ta nás učiní svobodnými.

Blíží se Velikonoce, největší křesťanský svátek, který si připomínáme nejen jednou ročně, ale každou neděli, a pokaždé, když slavíme eucharistii. Ježíšovo ukřížované tělo nám připomíná i naši bezmoc a nahotu. Na Ježíšovy rány se většina lidí nechce dívat. Myslí si, že v nich je uctíváno utrpení. Ve skutečnosti je však v tajemství kříže utrpení přijímáno a transformováno. Bez přijatého a láskou proměněného utrpení by se Máří Magdaléna nesetkala se vzkříšeným Ježíšem, jehož mužskou energii tolik milovala. S láskou přijatý kříž je branou k životu. Taková je křesťanská naděje ve světě, kde se válčí a lidé se nenávidí.

Pokojně prožití velikonočních svátků vám všem. Ať jsme celiství a naplnění pravým pokojem a radostí, která zahrnuje a obživuje.

s láskou **bratr Filip**

Duchu svatý, dej, abychom se v každé chvíli obraceli k tobě. Tak často zapomínáme, že v nás přebýváš, že se v nás modlíš. Tvá přítomnost v nás je důvěra a nepřetržitě odpouštění. (bratr Roger z Taizé)

Co se děje u dubnu

Duben nebo také apríl je znám svým „aprilovým“ – tedy proměnlivým a nestálým počasím. Chvilku je teplo, chvilku zima, jeden den prší, druhý fouká vítr, přitom ale svítí sluníčko... K nejnámějším pránostikám patří ta o kamnech (březen – za kamna vlezem, duben – ještě tam budem), také se říká: duben chladný a deštivý, úroda nás navštíví. Postupně by se však přeci jen mělo oteplovat, protože na svatého Jiří (24. dubna) vylézají hadi a štíři.

Hlavním dubnovým svátkem, pokud nevyšly již na březen, bývají Velikonoce (stanovení jejich data – viz str. 1). Zajímavým dnem je také 1. duben, Apríl, kdy se lidé snaží navzájem se napálit a provádějí si různé více či méně žertovné nashčály. Novináři také vypouštějí tzv. novinářské kachny, dnes se tomu říká hoaxy. Možná vás překvapí, že tato tradice sahá až do 17. století. Na druhý dubnový den připadá Mezinárodní den dětské knihy. 7. dubna je Světový den zdraví, u nás

William Shakespeare

se o tom mluví v souvislosti s okupací oblasti ruskou armádou. V dubnu se narodil i zemřel například slavný dramatik William Shakespeare (26. dubna 1564 – 23. dubna 1616), ale také Adolf Hitler (20. dubna 1889 – 30. dubna 1945). V dubnu slaví své narozeniny rovněž britská královna Alžběta II. (21. dubna 1926), která si letos s celou monarchií připomíná již 70 let na trůnu.

JK

CESTA

Velká noc

Většina z vás patrně ví, že Velikonoce jsou svátky pohyblivé, tedy že každý rok je slavíme jindy. Jejich datum se totiž odvíjí od prvního jarního úplňku – je to svátek lunární. Tím se liší od Vánoc, kdy datum Hodu Božího vánočního je pevně stanoveno na 25. prosince. Hod Boží velikonoční slavíme první neděli po prvním úplňku, jenž nastane od 21. března. Datum Velikonoc se tak pohybuje v rozmezí od 22. března do 25. dubna. Letos vychází na 17. dubna. O něco později (24. dubna) jsou pak Velikonoce pravoslavné, protože pravoslavná církev se řídí starším juliánským kalendářem.

Nakreslil: Lucie Krajčířková

Všiml jste si však, že obě hlavní události Ježíšova života (jeho narození a vzkříšení), jež si připomínáme během dvou největších křesťanských svátků, se odehrály v noci? Zaznívá to i v označení obou svátků: Vánoce a Velikonoce. Proto se o Vánocích slaví půlnoční bohoslužba a na Bílou sobotu vigílie – bdění a čekání na Ježíšovo zmrtnýchvstání. Slovo Velikonoce vzniklo složením slov velká noc. Pro křesťany je to ta nejdůležitější noc v roce. Po smutku nad tím, že byl Pán Ježíš ukřižován, se můžeme těšit z toho, že byl vzkříšen a zvítězil tak nad smrtí. Stalo se to však uprostřed noci, beze svědků. Strážé, které měly hlídat jeho hrob, usnuly. A ráno, když přišly ženy, aby pomazaly Ježíšovo tělo vzácnými mastmi, našly kámen od hrobu odvalený a hrob prázdný. Myslely si nejprve, že jeho tělo někdo odnesl. Vzkříšený Ježíš se jim však ukázal a potom i svým učedníkům, takže pochopili, že byl vzkříšen. Samotné vzkříšení se však odehrálo vskrytu a my tak tuto skutečnost nemůžeme přijmout rozumem, ale svým srdcem a vírou. Víra je dar, který dostáváme od Boha a za nějž mu vděčně děkujeme.

JK

M o d i i t b a

Pane Ježíši Kriste,

velikonoční události jsou tak ohromující, že mnohdy nedokážeme všechno pochopit. Zdá se nám neuvěřitelné, že jsi byl připraven trpět za všechny lidi... Člověk by řekl, že za lidi, kterých jsi ani neznal. Ty nás však znáš. Všechny. Kéž co nejvíc lidí také pozná tebe. Amen.

Kamkoliv půjdeš, půjdu...

...Kdekoliv zůstaneš, zůstanu. Tvůj lid bude mým lidem a tvůj Bůh mým Bohem. Tato slova často zaznívají při manželském obřadu, kdy si snoubenci navzájem slibují věnost. Ne každý však ví, že jsou převzata z biblické knihy Rút, kde je žena tohoto jména neřiká svému snoubenci, nýbrž své tetyni – matce svého muže. Je to krásný příběh, který bych vám nyní chtěla vyprávět...

8. Na Boázové humně

Rút odešla na humno, kde se ukryla za hromadou obilí. Slyšela, jak na její druhé straně pracuje Boáz. Po nějaké době, když se již setmělo a na práci nebylo vidět, usedl, aby se najedl a napil. Poté si lehl na kraji hromady, aby mohl brzy ráno vstát a pokračovat v práci. Když utichly všechny zvuky, Rút se opatrně vykradla ze svého úkrytu, přistoupila potichu k Boázovi a u jeho nohou se stulila do klubíčka. Usnout však nemohla, na to byla příliš rozrušená.

Kolem půlnoci se Boáz probudil a když zjistil, že u jeho nohou někdo leží, lekl se a přidušeně vykřikl.
„Kdo je to?“ zeptal se.
„To jsem já, Rút, tvá služebnice.“
„Odpověď děla tiše dívka. „Nehněvej se na mne, prosím. Přišla jsem tě pokorně požádat, abys nade mnou rozprostřel svůj ochranný plášť, vždyť jsi zastáncem.“
A stydlivě sklopila oči.
Boáz na ni chvíli zamýšleně hleděl a potom řekl: „Jsi skutečně oddaná dívka, Rút, a za to nechť ti Hospodin požehná. Místo abys vyhledávala

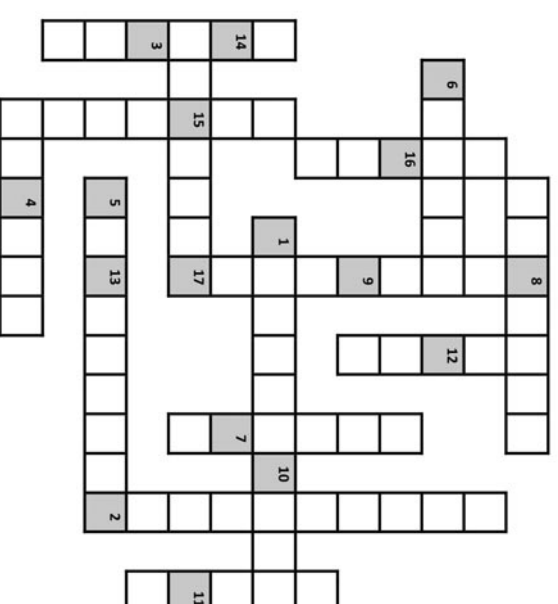
společnost mladíků – chudých nebo bohatých, a hledala si mezi nimi manžela, myslíš i na dobro Noemi a přišla jsi za mnou. Jsem skutečně vaším zastáncem, v tom máš pravdu. A už i mne samotného napadlo, že bych se tvé tchyně Noemi a tebe podle židovského zákona zastal. Nebyl jsem si však jistý, zda je to i vaše přání. Nyní rozumím, že tomu tak je.

Už se neboj, Rút, udělám vše pro to, aby to dopadlo, jak si přeješ. Zřejmě ale víš i to, že je tu ještě jeden zastáncem, bratr tvého zesnulého tchána Elimeleka. Musím se tedy nejprve zeptat jeho, zda nechce své právo uplatnit. Hned ráno vyjdu k bráně, kde se všechny tyto záležitosti rozhodují, počkám tam na něj a oslovím ho. Když se tě on bude chtít zastat, dobrá, pokud ne, zastanu se tě já, jako že je Bůh nade mnou. Zůstaň tu přes noc, klidně spi, ráno se vše vyřeší.“
Rút, uklidněna jeho slovy, znovu ulehla a konečně, vyčerpaná dosavadním čekáním a nervozitou, usnula.
Naopak Boáz už znovu usnout nedokázal. Ležel a přemítal o všem, co se stalo, a plánoval, jak celou situaci co

Soutěž o tři knihy

Upisujte slova podle počtu jejich písmen do tabulky (shora dolů a zleva doprava). Tajenku nám pošlete se svou poštovní adresou nejpozději do poloviny května na mail jana.krajcirkova@ccsh.cz. V červnovém čísle otiskneme jména výherců knih.

- 10 písmen: ukřižování, Velikonoce
- 9 písmen: vzkříšení, zaslíbení
- 7 písmen: beránek, čtvrtek, utrpení
- 6 písmen: Květná, smutek, sobota, svátek
- 5 písmen: pátek, pesach, týden

Blahopřejeme výherkyni soutěže z únorového čísla,

kteřou je **Andělka Jindrová z Příbrami**

(správné řešení: svička, otočená ruka, zavřené oko, dlouhé vousy, pruhu na rukávu).

Neobyčejné rostliny

Jetel

Někteří ani nevědí,
co to štěstí je.
Někteří jen sedí
a čekají, kdy přijde.

Co je vlastně štěstí?
Každý to své hledá,
snaží se ho mítí,
zoufá si až běda.

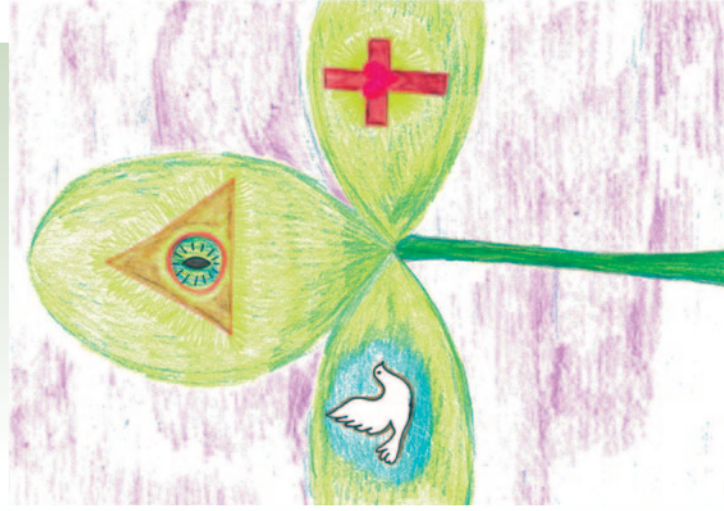
Někdy se nám něco stane
a my si myslíme:
„TO URČITĚ SMŮLA BUDE,
VŽDYŤ TO JASNĚ VIDÍME.“

Štěstí vlastně nejde popsat.
Ono je to jenom MÍT RÁD.
Pravé štěstí nalezneš,
teprve když miluješ.

Když miluješ a láska se ti vrací
a ne když srdce krvácí.
Štěstí může v mnoha směrech být,
třeba když dáš loterii a vyhraješ být.

Lidé často chtějí
šťěstí sobě získat.
Proto čtyřlístek hledají,
aby našli toho, kdo je bude mít rád.

Miriam Chytilová
(Ne)obyčejné rostliny

Ilustrace Miriam Chytilová

Nakreslila: Lucie Krajčírková

nejlépe vyřídit.

Ráno vstali velice brzy, protože Boáz
nechtěl, aby se někdo cizí dozvěděl, že
Rút byla přes noc na humně. Nechtěl ji
zbytečně dostat do řeči. Ještě než
odešla, naplnil ji vrchovatě zástěru
ječmenem.

Rút mu upřímně poděkovala, nejen za
ječmen, ale za všechno dobrodíní, které
jí a Noemi prokazuje. Potom se spěšně
vydala domů ke své tchyni, zatímco Boáz
vyrazil k městské bráně.

Noemi strávila také velmi neklidnou noc.
Nemohla skoro vůbec spát, pořád
přemítala, zda její rady byly dobré a neu-

vrhnou Rút do neštěstí. Nemohla se
dočkat, až dívka přijde a poví jí, jak její
setkání s Boázem dopadlo.

„Tak co, milá dceró?“ uvítala ji ve dveřích,
ačkoliv byla ještě skoro tma.

„Myslím, že to dopadlo dobře,“ vydechla
Rút a předala Noemi zástěru plnou
ječmene.

Potom spolu usedly a Rút své tchyni vše
podrobně vylíčila.

„Dobře, děvče, dobře,“ chválila ji Noemi.
„A teď už nám nezbyvá než čekat. Víc už
udělat nemůžeme. Teď už všechno záleží
na mužích.“

Jana Krajčírková

Neobyklé Velikonoce

„Tak už konečně vstávej, medvěde, vždyť za chvíli jsou tu Velikonoce!“ Medvědici už opravdu přecházela všechna trpělivost. Sama s jejich třemi medvěďády ze zimního spánku procitla už před několika týdny, ale svého muže ne a ne probudit. První dny to zkoušela něžně a opatrně, teď už s ním ale cloumala, co jí síly stačily. „Dělej, máme spoustu práce! V posledních dnech se toho hrozně moc stalo a ty to všechno zaspíš! Tak už se probud, vim, že mě slyšíš!“ Medvěd konečně otevřel oči: „Co se stalo?“

„Představ si, sousední les zachvátil obrovský požár. Hodně zvířat z toho lesa muselo uprchnout, řada z nich přišla i k nám. Všichni se snaží pomáhat, abychom jim co nejrychleji zajistili bydlení a jídlo. Tak mě napadlo, že bychom k nám do nory mohli taky někoho vzít. Děti mají dva pokoje, určitě by se vešly do jednoho...“

„Co to povídáš, jaké bydlení? Snad nám nechceš do bytu strčit úplně cizí zvířata? Tedy, před Velikonocemi, vždyť bychom si tím úplně zkazili nejdůležitější svátky v roce!“ Medvěd už byl zcela vzhůru a hlasně protestoval.

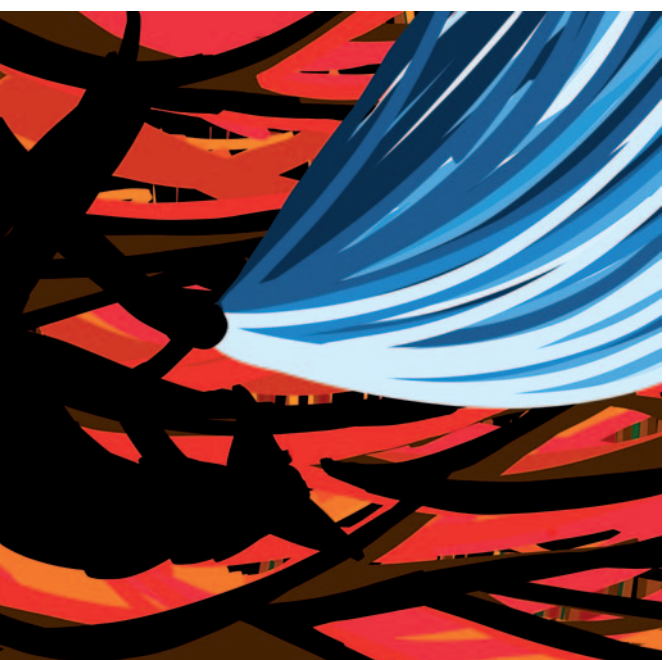
„Počkej,“ mřínla ho jeho žena.

4

„Venku čeká liška z ubytovací komise, ta ti všechno vysvětlí.“

„Dobrý den, medvěde,“ pozdravila ho liška. Bylo na ni vidět, že na rozdíl od něj už několik nocí nespala. „Omlovám se, že vás takhle přepadáme, ale jinak to nešlo. Máme tu vlčici s předčasně narozenými pěti vlčáky. Po té cestě jsou hodně zesláblí, potřebují klid a teplo. Vaše žena nám nabídl, že by mohli bydlet u vás. Pochopte, přišli úplně o všechno, utekli před požárem na poslední chvíli. Její muž tam zůstal, snaží se s ostatními hasit, nemáme žádně zprávy, jestli se jim něco nestalo, je to pro tu matku hodně těžké...“

Medvěd však mávl tlapou: „K nám se nikdo nevejde!“ a odešel do lesa. Jak procházel známým prostředím, postupně zjišťoval, že je všechno vzhůru nohama. Od horečně pracujících zvířat se dozvídal podrobnosti o katastrofě v sousedním lese. Podle zpráv se požár zatím spíš stále rozšiřoval, než aby se jej dařilo uhasit. Kdo ví, jestli brzy nebude ohrožen i jejich les. Do něj se zatím uchýlili desítky rodin, vesměs starších zvířat, matek a mláďat, kterým se před ohněm podařilo utéct. Jejich muži zůstali doma a bojovali s ohněm. Měli však málo vody

5

a potřebného nářadí a pochopitelně jim ubývalo síla a přibývalo zraněných.

Místní lišky hledaly možnosti ubytování uprchlíků. Zajíc organizovali sbírku potravin. Srny a laně sbíraly byliny, obvazy a další materiál na ošetření popálenin, vozíky na převoz raněných, deky a hlavně vodu. V nejbližších hodinách se chystaly vyrazit k požáru. Vici zase dávali dohromady skupinu dobrovolníků, kteří se vydají na pomoc při hašení. Rychle se jim hlásily desítky velkých i malých zvířat, protože všem bylo jasné, že bojují i o své domovy. Potřebovali ale také

shromáždit co nejvíc nádob na vodu, lopat, sekery, pily a další nářadí.

Medvěd na to nějakou dobu zkoprněle hleděl. Potom však odchytil malého zajíčka, který právě běžel kolem.

„Prosím tě, zaběhni k nám a vyřídí mě ženě, že tu vlčici s dětmi k nám může vzít. Jo, a taky řekni, že se přidávám k těm, co odcházejí hasit.“

Zajíček slíbil, že všechno vyřídí, a medvěd se šel nahlásit vlkovi. Už skoro vyřáždili na cestu, když přiběhla udýchaná medvědice: „Táto, co tě to napadlo, vždyť už nejsi nejmladší! Co když se ti tam něco stane? A co když se nestihneš vrátit do Velikonoc?“

Na to jí medvěd odpověděl: „Slyšel jsem, že většína zvířat, co k nám uprchla, jsou pravoslavní. Bude-li třeba, oslavíme Velikonoce s nimi!“

Jana Krajčířková

Bohoslužebný maratón

rozhovor s Ivou Pospíšilovou

Jak budete trávit letošní Velikonoce?

Stejně jako každé svátky budu mít „bohoslužebný maratón“. K trojím bohoslužbám, které ve svých náboženských obcích slavím každou neděli, přibude ještě šest dalších bohoslužebných shromáždění. Každý Boží hod se ale na ten „běh“ těším. Po jeho zvládnutí jsem v poslední době už dost unavená na těle, ale díky Bohu stále obohacovaná o ty vzácné okamžiky, kdy srdce zpívá, protože radostná zvěst evangelia nezaznívá pouze z kazatelny, ale je vložena do slov díků a chval, která v podobě společného radostného a jásaveho Alleluja, rozdechávají prostor uherskobrodského Chrámu Mistra Jana Husa, Husova sboru ve Vracově, sboru Jana Amose Komenského ve Bzenci, či modliteben v Uherském Hradišti, Uherském Ostrohu či ve Veselí nad Moravou.

Jak se Vás osobně dotýká situace na Ukrajině, která provází letošní postní a Velikonoční období?

Situace na Ukrajině se mě dotýká každodenně. Od roku 1995 mám totiž v Kyjevě adoptovanou dceru. Tehdy osmiletá Viktorka přijela do Uherského Brodu spolu s plným autobusem dalších dětí z černobylské oblasti, aby si během šestitýden-

ního ozdravného pobytu, který organizovala uherskobrodská charita, aspoň trochu zlepšila svůj zdravotní stav. Když se vracela domů, říkala mi, že teď má dvě mámy: jednu v „Čechii“ a druhou na Ukrajině. Ještě 2x pak k nám přijela „na pozvání“, kdy jsem musela na cizinecké policii výpisem z bankovního konta dokazovat, že mám na účtu cca 80.000 Kč, abych případně mohla hradit lékařské ošetření či její návrat v zinkové rakvi. No, vždycky jsme se na tu částku v rodině složili a tak mohla být i na svatbě mé dcery. A jako svoji druhou mámu mě pak s manželem pozvala na svou svatbu. Válka na Ukrajině vypukla v den jejich 35. narozenin. A od té doby jsme skutečně v každodenním kontaktu a já jsem organizačně zajistila příjezd a pobyt 15 Ukrajinců v naší diecézi. A o týden později další telefonát: „Nemáš místo pro maminku s roční a desetiletou dcerou?“ A tak jsme s manželem vyklidili naši ložnici – už jsou u nás 2 týdny a zatím mají štěstí; jejich tatínek i prarodiče nejsou mezi oběťmi válečného vraždění.

Proč je zvykem křtít dospělé zrovna o Velikonocích?

Dospělý člověk může být pokřtěn kdykoliv během liturgického roku. Ale ro-

zumím tomu, že křest v čase Velikonoc je obohacen i společným prožíváním zvěsti o Kristově velkopáteční oběti a úžasem nad jeho zmrtvýchvstáním. A o Vánocích je zas násoben poznáním, že i pro mě se v Betlémě Pán narodil. A stejně tak mocně působí i zaslíbení o seslání Ducha Přímiluvce, Utěšitele, potěšitele. Proto i já křty dospělých, pokud je to možné, směřuji do času velkých liturgických svátků.

Zdá se, že se původní křesťanský význam Velikonoc ve většinové společnosti postupně vytrácí, jak vnímáte tuto skutečnost?

No, ono je tomu tak nejen o Velikonocích. Již od října na nás v supermarketech „vyřvávají“ koledy a útočí vánoční výzdoba. A ze všech stran se k nám vkrádají reklamy na dárky a dary, které právě letos jsou „in“. A o svatodušních svátcích většina našich bližních už vůbec netuší, kdy a že vůbec jsou. Ta komercializace svátků je ale především naše vina; necháváme si našeptávat, co všechno musíme udělat, uklidit, nakoupit, uvařit a ani nepostřehneme, že sám „Zlý“ je při díle; a „jeho zbraní jest, zlá moc a samá lest“ (píseň číslo 7 z našeho Zpěvníku), tedy snaha odvést nás od Krista. Skutečně především na nás záleží, zda slavíme hod zboží nebo Hod Boží.

Děkujeme za odpovědi a přejeme vše dobré **red**

Žalm 26, 4 - 5: „Dej mi poznat svoje cesty, Hospodine, uť mě chodit po svých stezkách.

Ved' mě cestou své pravdy a vyučuj mě, vždyť jsi Bůh, má spása.“

Vážené sestry a vážení bratři v Ježíši Kristu,

pozdravuji Vás v čase příprav na Velkou noc, v čase pokračujících bojů na území Ukrajiny, kde jsme právě v březnu před 4 lety kousek od Charkova, v Sokolově, vzpomínali na hrdinské boje našich vojáků ve 2. světové válce v čele s aktivním členem Církve československé a Sokolem kpt. Jarošem. Poté jsme vzdali čest památce zesnulým vojákům z „husitských pluků“ 1. světové války u Bachmače, kteří hrdinně bojovali s nepřítelem a udrželi železniční uzel k cestě na východ. Zdá se to neuvěřitelné, že v těchto místech opět po letech míru přichází smrt na bojištích, ve městech, na vesnicích. Vzpomínám také na naši první bohoslužbu k 90. výročí ukončení Velké války (1. světové války) a smrti našeho člena MUC. Jana Opletala, kterou jsme konali v listopadu 2008. Vzpomínám na každý listopad od tohoto roku, kdy si pravidelně připomínáme hrdinské činy našich předků, kteří nás chránili před zlem agresorů v každé době. Prosme našeho Pána za ochranu životů všech lidí, kteří se brání zlu, a to nejen na Ukrajině, ale ve všech konfliktech, které jsme si ne

vždy za uplynulá léta všichni uvědomovali, když se boje odehrávaly ve vzdálenějších místech světa. Prosme ho za to, abychom dokázali účinně a správně pomáhat tam, kde je to potřebné, abychom dokázali předcházet konfliktům a přispívali k míru, lásce, klidu a pokoji.

Sestry a bratři, moji milí, chtěl bych Vám při této příležitosti poděkovat za rychlou reakci a pomoc, kterou jste nabídli a nabízíte například i prostřednictvím naší Husitské diakonie, ať už formou finanční, či hmotné pomoci nebo možností ubytování! Je neuvěřitelné, kolik míst k ubytování se i v naší diecézi našlo! Díky Vám všem.

Bůh Vás posiluj a připravuj na prožití Velké noci, přemožení smrti a znovuprožití Vzkříšení našeho Pána Ježíše! V úctě a s velkým pozdravem, v postním čase

David Tonzar
biskup

Ježišův velkonoční příběh

Mnohé z toho, čo neskorší umelci a spisovatelia predstavili sa nenachádza v evanjeliách. Napríklad prvky pátosu, citov a zamerania sa na bolesť a utrpenie. Na Kalvárii evanjelisti stručne oznamujú: „Ukrižovali ho“. Upriamujú však pozornosť na detaily, ktoré boli dôležité pre raných kresťanov z pohľadu Starého zákona. Evanjelisti zdôrazňovali, že skrze Písma Izraela nám Boh svedčí o svojom Synovi. Toto zdôrazňovanie má aj apologetický charakter proti tým Židom, ktorí ukrižovaného Ježiša odmietali.

Ježišův velkonoční příběh začíná správou o Poslednej večeri, ktorá bola pre Židov spomienkou na vyslobodenie z egyptskej poroby, sviatok slobody. „Zdieľanie stola v starom Oriente znamenalo zdieľanie života. V judaizme spoločenstvo stola bolo spoločenstvom pred Bohom. Ten, kto jedol kus lámaného chleba a zdieľal jedlo mal účasť na požehnaní, ktoré pán domu vyriekol nad nerozlomeným chlebom.“ (J. Jeremias). Na tomto pozadí treba porozumieť aj správou evanjelií o Ježišovej Poslednej večeri.

Na úvod je dôležité pripomenúť, že evanjeliové tradície sa sformulovali spätne. Ranokresťanské ohlasovanie bolo predovšetkým zamerané na Ježišovo umučenie a zmŕtvychvstanie. Napríklad Skutky apoštolov viackrát opakujú: „Zabili ste Ježiša, zavesili ste ho na kríž, ale Boh ho vzkriesil!“ (Sk 2,32-36; 5,30-31; 10,39-40). Základná podoba rozprávania o ukrižovaní musela vzniknúť pomerne skoro. V priebehu apoštolského ohlasovania a pri vzniku evanjelií boli spomienky na to, čo sa s Ježišom počas jeho života skutočne stalo, ovplyvnené životom miestnych kresťanských komunit. Biblickí exegeti musia vždy znova poukazovať na to, čím Ježišovo umučenie bolo: veľmi konkrétna udalosť, ktorá sa odohrávala uprostred reálnych mocenských zápasov doby. Evanjeliá sú systematickým „výkladom“ Ježišovo umučenia a používajú pre tento cieľ aj primeraný literárny štýl (G. Lohfink).

Kto bol zodpovedný za Ježišovu smrť?

V najstaršom spise Nového zákona: v Pavlovom Prvom liste Solúnčanom sa hovorí o „Židoch“, „ktorí zabili Pána Ježiša“ (1 Sol 2,14-15). Vôbec tu nie je zmienka o Rimanoch. V najstaršom podaní Ježišovo umučenia v rozprávaniach evanjelií majú zodpovednosť spolu veľkňazi, starší a zákonníci židovského ľudu (Mk 14,1.43.53.55; 15,1.11) a Pilát „aby vyhovel ľudu“ (Mk 15,15). Keď Je-

žiša predvedú pred Piláta, ten ho považuje za nevinného a chce ho prepustiť (Jn 18,38; 19,4; 19,6). Pilát však nakoniec Židom ustúpi a vyda im Ježiša, aby ho ukrižovali (Jn 19,16). Slovo „im“ sa môže v tomto kontexte vzťahovať len na „veľkňazov“. V texte sa ďalej píše: „A oni prevzali Ježiša. Sám si niesol kríž.“ (Mt 19,17). Porovnanie detailov zainteresovanosti Piláta a židovských predstaviteľov v rozprávaniach kanonických evanjelií o Ježišom umučení poukazuje na to, že v týchto spisoch vidieť snahu urobiť židovských predstaviteľov vždy viac zodpovednými za Ježišovu smrť. Táto snaha je viditeľná aj v apokryfných spisoch napríklad v Petrovom evanjeliu. Je možné usudzovať, že táto tendencia je odrazom postoja raných kresťanov, ktorí žili v rôznych častiach rímskeho impéria a chceli v ňom dosiahnuť uznanie a nájsť si svoj modus vivendi. Kresťanstvo chcelo byť v rámci impéria akceptované ako religio licita a preto muselo vymedziť svoj vzťah k judaizmu a impériu. Patristické a stredoveké ponímanie viedlo k obviňovaniu židovského národa ako celku z boho-vraždy. (Origenes, Tomáš Akvinský).

V súčasnosti boli robené pokusy porovnať detaily rozprávania o umučení Ježiša s usmerneniami v mišne, ktorá je jadrom a najstaršou časťou rabínskych spisov. Jej traktáty, ktoré citujú výroky rabínov rôznych generácií boli zostavené na počiatku 3. storočia po Kr. a upravené do podoby spisu. Traktát Sanhedrin obsahuje rozličné úpravy týkajúce sa trestu smrti a s ním spojených súdnych procesov. Vyskytli sa aj pokusy dokázať, že vypočúvanie Ježiša židovskými predstaviteľmi sa nemohlo konať tak, ako bolo zaznamenané v evanjeliách. Takéto vypočúvanie totiž porušuje smernice predpísané pre súdny proces v židovskej mišne.

Oba zdroje, mišna aj evanjeliá, sú náboženské spisy, ktorých cieľom nebolo dať odpoveď na historické otázky. Pilátove skutky (HSNTA, 1,444-70), ktoré obsa-

hujú aj správu o Ježišom súde, ktorú Pilát poslal cisárovi Tiberiovi do Ríma, sú kresťanským výtvorom z neskoršieho obdobia, preto nie sú nezávislým historickým svedectvom. Ani tvrdenie, že Židia v Palestíne pod rímskou nadvládou nikdy nevykonávali trest ukrižovania nie je správne. Nedávno publikovaný chrámový zvitok z Qumránu (jaskyňa 11) jasne hovorí o zločinoch, za ktoré sa vykonáva trest ukrižovania.

Ale ani rozprávania kanonických evanjelií nie sú celkom nedôveryhodné. Obsahujú historické jadro prispôbené náboženskému účelu. Rabínske zákonodarstvo nepripúšťa ukrižovanie ako spôsob popravy. V Ježišovej dobe používali Rimania v Palestíne tento spôsob popravy pre lupičov, revolucionárov a povstalcov. Židia prevzali trest ukrižovania od Rimanov, ale prispôbili ho židovskému zákonu odkazom na Deuteronomium 21,22-23. Rabíni pri výklade Deuteronomia odporúčali zavesenie zločínca na strom až potom ako bol ukameňovaný alebo popravený iným prijateľným spôsobom. Za revolucionára mohol byť v istom zmysle považovaný aj Ježiš, lebo ohrozoval chrám a jeho kult. Ježiš bol ukrižovaný okolo roku 30 po Kr. Tento Pilátov proces nebol ojedinelý. Neskôr, okolo roku 52 po Kr. Tiberius Julius Alexander odsúdil na ukrižovanie dvoch židovských rebelov (Josephus Flavius).

Ako sám Ježiš vnímal svoju smrť?

V Liste Rimanom Pavol píše, že Ježiš zomrel za naše hriechy (Rim 4,25). Ale vyjadril by sa takto Ježiš? Mohol predvídať detaily svojej smrti a vzkriesenia? V Markovom evanjeliu (Mk 8,31; 9,31; 10,33-34 s paralelami u Matúša a Marka) nachádzame tri predpovede údely Syna človeka. Neboli tieto ohlasovania presnejšie interpretované zo spätného pohľadu? Nedoplnili ich o detaily bezprostrední svedkovia Ježišovo umučenia a smrti? V Jánovom evanjeliu sú tri výroky (Jn 3,14; 8,28; 12,32-34) o vyzdvihnutí Syna človeka, čo je odkaz na ukrižovanie a nanebovstúpenie. Ježiš sám pôvodne pravdepodobne vyjadril všeobecné varovanie a informácie o svojom umučení z podobnosti s údelom prorokov a aj pevnú dôveru v Boha, ktorý mu poskytne pomoc a víťazstvo bez toho, aby presne vedel akým spôsobom. V liste Hebrejom sa hovorí: „On v dňoch svojho pozemského života so silným vy-

krikom a so slzami prednášal prosby a modlitby tomu, ktorý ho mohol zachrániť od smrti a bol vyslyšaný pre svoju bohabojnosť. A hoci bol Synom, z toho, čo vytrpel naučil sa poslušnosti“ (Hebr. 5,7-8). Ježiš kázal a učil, že Božie kráľovstvo sa uskutoční hneď vtedy, keď ľudia uznajú svoju závislosť na Bohu. Toto kráľovstvo sa nemalo uskutočniť mocou nad inými, ale bezmocnosťou dieťaťa. S bezmocnosťou sa človek stretáva pri smrti. Mal aj sám Ježiš, ktorý hlásal príchod Božieho kráľovstva zakúsiť zraniteľnosť zomierania ešte skôr, ako mohlo byť toto kráľovstvo dosiahnuté v ňom a skrze neho? Ježišovo poukázanie pri Poslednej večeri (Lk 22,16.18) na blízkosť Božieho kráľovstva potvrdzuje možnosť, že používal reč o „kráľovstve“, aby vyjadril svoje vlastné chápanie vlastnej smrti. Príchod Božieho kráľovstva bude zahrňovať záverečné zničenie moci zla a Ježišovu konfrontáciu so Satanom počas súdu, o čom nachádzame zmienku

vo viacerých častiach rozprávania o umučení. „*Myšlienka na takúto konfrontáciu vysvetľuje, ako sa zdá, Ježišovu úzkosť pred týmto údelom a jeho dôvera v Božiu moc premôcť Satana mohla byť spôsobom vyjadrenia pravdy, ktorú zachytávajú autori Nového zákona, keď hovoria, že Ježiš zo-mrel, aby odstránil hriech.*“ (R. E. Brown).

Záver

Dnešní biblisti zastávajú názor, že evanjeliá sú výsledkom dlhodobého vývoja. Tým, že cirkev na Kvetnú nedeľu a na Veľký piatok predstavuje vždy dva rozličné pohľady na ukrižovaného Ježiša, prináša svedectvo pravde a umožňuje ľuďom s rozličnými potrebami nájsť zmysel kríža vo svojom živote. V živote každého kresťana sú chvíle, kedy potrebuje takmer beznádejne vykriknúť s matúšovským Ježišom „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“ a tak ako Ježiš spoznať, že aj napriek ľudskému zdaniu

Boh ho vždy počúva a môže zmeniť ľudskú tragédiu. V iných chvíľach života môže byť zmysel utrpenia naznačený v schopnosti povedať s lukášovským Ježišom „Otče odpusť im, lebo nevedia, čo robia.“ Človek by sa vtedy mal vedieť zveriť do Božích rúk. Ale sú aj také chvíle, kedy s jánovským pohľadom musíme hľadiť na utrpenie a zlo, ktoré nemajú skutočnú moc nad Božím Synom ani nad tými, ktorých on sám urobil schopnými stať sa Božími deťmi. Zvoliť si len jeden obraz ukrižovaného Ježiša a vylúčiť všetky ostatné, či pokúsiť sa o zharmonizovanie evanjeliových rozprávání do jedného, by zbavilo kríž mnohých jeho významov pre ľudský život. Je dôležité, aby niektorí ľudia boli schopní vidieť hlavu, ktorá sa skláňa, zatiaľ čo iní pozorujú vystreté ramená v odpúšťaní a iní zasa na tabuľke na kríži vnímajú ohlasovanie vládnuceho kráľa, ktorý bol odmietnutý...

Štefan Šrobár

Veliká noc

Pozdravuji vás v naději Kristova vzkříšení, v kterém nám bylo nejprve dopřáno okusit z „mísy“ čtvrtedního večera, z té nečekané slabosti a zrady učedníků, objevit odezvu vlastní nedostatečnosti, nahlédnout do hloubky opuštěnosti a utrpení Spasitele, který je i dnes tak často opuštěn naší nevěrností, a teprve v pokoře z té bídy a v úžasu nad mocí Boží lásky jsme se mohli zaradovat nad zprávou o vzkříšení Mesiáše, za nímž kráčíme ve společenství ducha, v pravdě poznané, přijaté a žité, tedy i v událostech našich životů, neboť jsme sami na sobě poznali a vnitřně prožili, že pravda se nedá ukřížovat, že pravdu nelze zabít ani zavřít do hrobu, že pravda, ač pro naši slabost a nevěru ubíjená k smrti, je znovu pozvednuta k životu, v lásce Boha, Otce stvoření. Je to nejdůležitější zpráva, jaká byla zvěstována světu. Zvláště dnes, kdy se množí zprávy o lidech, kteří si v zoufalství sáhnou na život, kteří se upalují na ulici a tím protestují proti zlořádům na Zemi, kde prý již nemohou žít dál, neboť nevidí možnost smysluplného přebývání; ano, právě v tomto čase poznávám, jak je důležité unést tíhu dnů života - v naději víry.

Všichni jsme obtíženi břemeny, každý nese od narození svůj kříž. Kdo ale ztratil stopu Boží lásky ve světě, kdo nevstoupil do společenství s Tvůrcem Všemohára, kdo nenašel víru v Krista ukřížovaného a vzkříšeného, ten s během času poztrácí i naději, ten nežije z lásky a je mu zatěžko jít dál, neunese osud, nevidí kolem sebe nic krásného pro zítřek, ten padá pod tíhou bezcitnosti a chmurných událostí, nenachází odvahu pohlédnout výš... Myslím na všechny zoufalé a modlím se, aby uslyšeli pozvání do našich sborů, mezi stejně slabé a chybné, přesto radostné a důvěřující, právem se opírající o dřevo kříže, posílené přítomností Vzkříšeného. Ježiš vede své učedníky životem - od chvíle křtu, kdy se nalodili na bárku Kristovu, aby dosáhli břehů věčnosti, aby ještě v těle byli

účastni úžasného díla lásky, tak neuvěřitelného v krutém světě i v drsné přírodě, a přece se každodenně uskutečňujícího v životě duchovním, odkud poznávají, proč z propasti Tvůrčí vůle povstal svět viditelný i neviditelný, vesmír milionů hvězd, nekonečný prostor Boží milosti. Do díla všech národů zasahuje Kristus ustavením nové smlouvy, do díla církve může přispět každý zachráněný lidský život. Každá trýzeň je v Kristu proměněna v radostnou píseň a přidává se do chvalozpěvu osvobozených - dílem Vzkříšeného, který prochází zamčenými dveřmi a říká ustrašeným - Pokoj vám!

Tenkrát se u jeruzalémské východní brány sbíhaly davy Židů, aby hořce vykřičely svou bídu a volaly - Hošijana! - což značí - Zachraň nás! Ale netrvalo dlouho a dav volal - Ukřížuj! - a ukazoval na toho samého muže, Ježíše z Nazareta, který se nenechal korunovat za krále, přesto vjel na svátky Pesach do svatého města, nechal se obžalovat sanhedrinem, mlčky přijal kříž a pak na něm trpěl do posledního dechu. Velikonoce mi napovídají, jak Bůh jedná s lidmi, že slávu a ovace předchází zkouška a že čím větší sláva, tím větší dřina předtím bývá, že život se může líhnout z vajíček, ale teprve když pukne skořápka a vejce podstoupí smrt, vyklubou se živáček. Velikonoce ukazují na jedinou bránu k věčnosti: na temnou propast pod skořápkou vlastního hrobu.

Bůh je Pánem života, nemůže zemřít, pře Boží lásky a lidské pýchy proto smrti nekončí, Bůh opouští hrob a oděn do roucha slávy zjevuje se učedníkům. Nikoli všem lidem. Pouze těm, kteří v něho uvěřili, ač zapochybovali nad skrytým božstvím, přibitým na dřevo a rozutekli se před tou podívanou. Přiznávám se k radostné víře v lásku, která se v Betlémě vtělila do prostého lidství, aby na jaře slavně povstala z hrobu pochybností. Radostné svátky s dotekem Boží lásky, ducha a pravdy přeji vám všem, přátelé a bratři milostiplného a do věčnosti znovuzrozeného Tajemství.

Jan Schwarz
NO Bratislava

Hagada ptačích hlav

Dnes večer (v sobotu 27. 3. 2021) začíná židovský svátek Pesach. Tento svátek, slavený na památku útěku Židů z egyptského otroctví, trvá sedm dní v Izraeli a mimo Izrael osm dní.

V první večer tohoto svátku (v některých tradicích první dva večery) se koná tzv. seder. Jedná se o slavnostní, až několik hodin trvající večeři, jejíž obsah je přesně určen. A to jak ohledně toho, co se musí jíst, tak i toho, co se povinně recituje či zpívá. Vše to je zaznamenáno v tzv. Pesachové hagadě. Ta se postupem času vymanila ze svazku jiných modliteb a je vydávána jako samostatný svazček. Velice často je krásně zdobena či alespoň oživena kresbami. A to v nejrozmanitějších obměnách a provedeních.

Vůbec nejstarší v úplnosti zachovaná hagada pochází pravděpodobně z roku 1300 a byla vytvořena v Německu. Avšak její stáří není to jediné, čím je pozoruhodná. Často je označována jako Hagada ptačích hlav. A to proto, že většina postav zobrazených v této hagadě nemá lidskou, ale ptačí hlavu.

To představuje pro badatele dodnes definitivně nerozřešenou záhadu. A řada historiků přichází s nejrůznějšími vysvětleními. První z nich bývá to, že aškenázští Židé, kteří se snažili vyhnout zobrazení lidí, aby neporušili příkaz Desatera o vytvoření obrazu, takto našli způsob, jak namalovat člověka, aby to ale vlastně nebyl člověk. Ale důvod bude asi daleko hlubší. U těchto kreseb si můžeme všimnout zajímavého detailu: ptačí hlavy mají pouze ty postavy, které mají znázorňovat Židy. Pokud se jedná o příslušníky jiných národů anebo třeba i např. anděly, tak ptačí hlavu nemají! Tyto ostatní postavy mají lidskou hlavu, ale bez vykreslených rysů obličeje. Z toho vyplývá, že toto ptačí zobrazení má nějaký hlubší vztah k židovskému národu. Bylo navrženo, že to má být vyjádřením biblické symboliky, kdy je Hospodin přirovnáván k orlu a Židé k jeho mláďatům (tak např. v Deuteronomiu 32, 11: Jako bdí orel nad svým hnízdem a nad svými mláďaty se vznáší, svá křídla rozprostírá, své mládě bere a na své peruti je nosí).

Rodina pracující na výrobě macesů: Otec v klobouku, matka s typickým zavnutím vlasů židovských žen a dítě. Pravděpodobně dělají otvory do macesu, aby se rychle propekl a ani v peci nemohlo dojít ke kvašení. Obrázek je možné zvětšit.

Jiní dokonce navrhuji, že by se mohlo jednat o vyjádření loajálnosti až servilnosti vůči císaři, který používal orla jako svůj znak. Já se osobně domnívám, že toto vysvětlení není pravděpodobné, protože si můžeme všimnout, že egyptští, tedy nepřátelští vojíci, jsou zobrazeni s korouhvemi a štíty, na kterých je naznačen orel. Ještě jiný výklad přináší historička Ruth Malinkoffová: tvrdí, že se jedná o antisemitské malůvky, které do této hagady nakreslili křes-

ťané. Velký zobák je podle ní karikaturou židovského nosu. Své tvrzení pak dotvrzuje tím, že uši, které některé postavy mají, jsou vlastně uši prasečí. Není však jasné, jak a proč by kdo mohl takto zasahovat do opisu židovské hagady. Zvláště, když všechny obrázky zasvěceně líčí historické události připomínané při Pesachu, nejrůznější pesachové zvyky i další události ze židovských dějin.

Je pravda, že u obrázků jsou tu a tam připsány hebrejsky popisky, které obsahují gramatické chyby. Zkušený popisovač by je jistě nikdy nemohl udělat. Domnívám se tedy, že tyto popisky jsou pravděpodobně pozdějším amatérským „vylepšením“ rukopisu. Zajímavé také je, že u obrázku, který zjevně zobrazuje darování Tóry na hoře Sinaj, je pod horou zobrazeno zvíře, které by podle mého názoru mohlo být odkazem na sochu býčka, kterou si čekající Izraelité vytvořili. Je u něj však hebrejské slovo „sé“, které znamená jehně nebo kůzle.

V současné době je poměrně široce přijímaný názor, připisovaný především historikovi M. M. Epsteinovi, který říká, že se vůbec nejedná o skutečné ptáky, ale že pro toto zobrazení bylo inspirací mýtické zvíře gryf. To je skutečně kombinací orla a lva, což jsou zároveň dva tvorové, hojně se vyskytující v židovské symbolice (kromě jiného viz i Ezechielovo proroctví 1,10). Tímto vysvětlením by byla vyřešena i otázka uší, protože gryf je zobrazován s ušima na ptačí hlavě. Pokud by měl Epstein pravdu, pak by to znamenalo, že Židé tímto zobrazením chtěli naznačit výjimečnost a nadřazenost svého národa. Zůstává však faktem, že všechny postavy mají zcela lidská těla.

Na závěr bych chtěl zmínit ještě jednu zajímavost: na kresbách mají všichni dospělí muži (včetně mužů z židovské historie) typický špičatý klobouk, který museli ve třináctém století v Německu Židé povinně nosit (podobně jako jindy žlutou pásku, žlutou hvězdu, či jiné označení). Postavy bez klobouku jsou většinou zjevně ženy nebo nedospělí chlapci (viz např. obrázek rodiny připravující maces). Výjimku však představují dva muži, kteří spolu s Egyptany stíhají utíkající Židy. Ti mají ptačí obličej, avšak nemají klobouk. Měli by to tedy být Židé, ale zároveň ne takoví jako ostatní. Snad by se mohlo jednat o Datana a Abirama. Podle židovské tradice to byli právě tyto dva, kteří měli spor, a když je chtěl Mojžíš usmířit, udal ho Egyptanům, že předešlého dne zabil Egyptana (Exodus 2). Stali se tak kolaboranty s Egyptany a prý kvůli nim musel Mojžíš utéct z Egypta (tak i největší středověký židovský vykladač Raši). A i později tyto dva vyzývali Židy k návratu do Egypta. A jak čteme v knize Numeri 16, nakonec se vzbouřili proti Mojžíšovi a potkala je za to smrt.

Přes všechny dohady a odborné diskuse je jasné, že tato pozoruhodná hagada prozatím zůstane spojená s řadou nezodpovězených otázek.

Tomáš Novotný

Udělte, co řekne

Kdysi byl jedním z horkých kandidátů na papeže i milánský arcobiskup kardinál Karlo Martini. Kázání o svatbě v Káně galilejské vztáhl na církev. Platí to i o té naší. "Nemají už žádné víno". Není to snad důvod proč církev Božího lidu se dnes neraduje jako na svatbě, ale připomíná spíš pohřební shormáždění!? Ano. Je nejvyšší čas si připomenout radu Matky Páně na svatbě služebníkům: Udělte co

vám řekne... Ježíš řekl: naplňte štoudve vodou. Služebníci šli a učinili tak. A všichni víme, jak se to svatebčanům vyplátilo - víno teklo proudem. Když i my uděláme vždycky, co nám Ježíš řekne, to budou zázraky!!

DPI

Nemusí to být kovid nebo válka kousek od nás. Je celá škála lidských trápení a břemen, která nás dostanou na kolena.

Na dno našich sil. Dnes je modní říkat, že dojdou baterky, že jsme prostě u konce s dechem, že potřebujeme restart. Energie, síla, vůle i chut k životu chybí. Všichni to dobře známe. aby ta pověstná sklenice byla alespoň poloplná, je třeba času a práce se sebou samým. (ano, někdy i lékař a pilulky) Zdravý člověk by však měl ze zkušenosti vědět, že zase bude dobře. že se temntoa prosvětlí a vrátí se zase radost. Tak jsme to už mnohokrát zažili. Když nám vypnou elektrickou ener-

gii, většinou nám zase naběhne; pro případ, že se tak nestane, vymysleli lidé DPI, dodavatele poslední instance. Ten název mě rozesmál. DPI - to je přece Bůh. Když nám dochází síly, padneme na kolena. A bůh dodá energii, kolik je zapotřebí. A zadarmo! Na rozdíl od světské DPI nebude chtít ani zvýšit cenu, ani vymáhat doplatky. To bychom se nedoplatili. Bůh nás postaví na nohy jen tak. Protože nás má rád. To jsme už všichni zažili.

V Janově radosní zprávě o vzkříšení je nepatrný a snadno přehlédnutelný moment. Když Máří Magdaléna přiběhne užaslým učedníkům říct, že našli prázdný hrob, Petr a Jan se s počáteční nedůvěrou vydají k hrobu. Pak jim zvědavost nedá a dají se od běhu. Samozřejmě mladíček Jan běží rychleji, než unavený rybař Petr a tak je u hrobu první. A hle, čteme, že jen nakoukl do hrobu, ale s úctou ke staršímu Petrovi počkal, až ten doběhne a vejde do horbu první (pravda až po těch ženách). Oba pak spatřili vše a uvěřili...

Napadlo mě: kéž bychom my starší, kteří po svých životních klopýtavých zkušenostech věříme, že Pán vstal, to dnes učiníme naopak, dáme přednost našim mladým, kteří stejně hledají a stejně zápasí, jako kdysi my, aby věděli kudy kam a ke komu běžet.

Jana Šilerová

Velikonoční bohoslužba

Srdečně vás zveme k poslechu velikonoční bohoslužby na ČRo Vltava. Přímý přenos sváteční bohoslužby z Rychvaldu (Husův sbor U pošty 752) slouží v neděli 17. dubna emeritní biskupka sestra Jana Šilerová.

red

Týdeník Církve československé husitské.
Vydává: Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6.
Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Břeňová,
redaktoři: Mgr. Josefína Hudcová,
Mgr. Ervín Kukuczka, Milan Udržal, grafik.
Šéfredaktorka Cesty: Mgr. Jana Krajčířiková.
Tel. redakce: 220 398 107;
e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz,
tisk: Grafotechna plus.
Distribuce a reklamace: ADLEX, spol. s r. o.,
Xaveriova 1888/45, Praha 5 150 00
Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků.
Předplatné: Mgr. Dagmar Pišová,
tel.: 220 398 117,
e-mail:prodejna.blahoslav@ccsh.cz

Diecézní pouť

k 430. výročí narození J. A. Komenského sobota 30.4.2022 v Přerově

Program:

- Slavnostní bohoslužba v 10.00 hod ve Sboru Jana Blahoslava v Přerově s účastí br. patriarchy CČSH Tomáše Butty, olomouckého biskupa CČSH Tomáše Chytila, duchovního ČCE Marka Zikmunda a farářky Sboru Jana Blahoslava Aleny Milové
- Bohoslužbu obohatí hudebními vstupy Komorní sdružení pro duchovní hudbu Ostrava pod vedením Pavly Dědičové a Zdeňka Kovalčíka.
- Procházka Přerovem k Památníku Jednoty bratrské.
- Muzeum J. A. Komenského. Přednáška Heleny Kovářové „Po stopách J. A. Komenského v Přerově“.

Srdečně zve Olomoucká diecéze CČSH
a Sbor Jana Blahoslava, Havlíčkova 1821/11, Přerov

Olomoucká diecéze
Církve československé
husitské

JAN
AMOS
KOMENSKÝ
J. A. Comenius

Proč čteme jména obětí holocaustu při Jom ha-šoa?

Víte, co je Jom ha-šoa? Zajímá vás více informací o tomto významném dni? Jaký smysl má v současné době číst jména obětí holocaustu?

Srdečně Vás zveme na přednášku a diskusi o tomto dni, jeho původu a významu pro židovskou komunitu i o způsobech jeho připomínání v České republice, která se koná v úterý 26. dubna 2022 od 16. 30 hodin ve sboru Alberta Schweitzera v Praze Michli, U Michelského mlýna 27. Jedná se o zrekonstruovanou bývalou synagogu.

Přednáší: Tereza Štěpková, Jana Kosáková a Věra Baumová

Akci pořádá NO CČSH Praha 4 - Michle ve spolupráci s organizací Schola Fidentiae - Škola s(ebe)vědomí.

HRAJEME PRO VÁS!

Země česká, domov můj?

/ podle vzpomínek **F. Nováka**
Pravdivý příběh legionářů, kteří v Rusku bojovali
za svobodné Československo.

Víra! Láska! Naděje?

/ podle románu **A. Jiráka** *Temno*
Příběh lásky v osudově rozpolceném světě.

Matka

/ **K. Čapek**
Mimořádně aktuální drama klasika české literatury.
V hlavní roli **Jitka Smutná**.

Mléčné sklo

/ **M. Epstein**
Sebevražda, nebo vražda? Kriminální drama, které vám
nedá vydechnout. V hlavní roli **Martin Dejdar**.

Podzimní sonáta

/ **I. Bergman**
Matka a dcera, nenaplněné životní osudy v komorním
dramatu Ingmara Bergmana. V hlavní roli **Dana Batulková**.

Vršovice jsou zlatý, řek' tatínek

/ **Z. Drozda, E. Miláčková**
Okouzující vzpomínky na zmizelý svět starých Vršovíc
očima malého chlapce. V hlavní roli **Jiří Lábus**.